

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 02.10.2026
Sayı: 1985

10/4680

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasında 7 Ağustos 2026 tarihinde imzalanan Mekke Ortak Savunma Anlaşması'nın üzerinden yaklaşık iki ay geçmiş olmasına rağmen anlaşmanın tam içeriği açıklanmadığı gibi TBMM'nin önüne de gelmemiştir. Söz konusu anlaşmanın uygulanması için üç ülke yetkilileri 5 Ekim 2026 tarihinde Riyad'da bir araya gelmiş, mutabık kalınan askeri kuvvet ve yeteneklerin Suudi Arabistan'a hızla konuşlandırılması için gerekli tedbirleri alarak tehditlere karşı hazırlık, askeri entegrasyon ve kolektif kapasiteyi güçlendirme kararı almıştır. ABD-İsrail-İran ekseninde devam eden savaş bölgede dengeleri sarsarken, İran destekli Yemen'deki Husiler ile Suudi Arabistan arasında artan çatışmalar büyük bir sıcak savaşa dönüşmek üzeredir. Böyle bir ortamda, Mekke Anlaşması'nın uygulamaya geçmesinin, ülkemizi ve bölgesel dengeleri nasıl etkileyeceğinin araştırılması, gereken önlemlerin ve atılması gereken adımların tespiti için Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve talep ederiz. 06.10.2026

Av. Hasan ÖZTÜRKMEN
Gaziantep Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye-Suudi Arabistan ve Pakistan tarafından imzalanan “Mekke Ortak Savunma Anlaşması” aylardır TBMM gündemine getirilmemiştir. Anlaşmanın içeriği adeta sır gibi saklanmakta, TBMM üyesi milletvekilleri dahi ısrarla bilgilendirilmemektedir.

“Mekke Anlaşması”nın uygulanması için üç ülke yetkilileri 5 Ekim 2026 tarihinde Riyad’da bir araya gelmiştir.

ABD-İsrail-İran ekseninde devam eden savaş bölgede dengeleri sarsarken, İran destekli Yemen’deki Husiler ile Suudi Arabistan arasında artan çatışmalar büyük bir sıcak savaşa dönüşmek üzeredir. Böyle bir ortamda imzalanan Mekke Anlaşması’nın uygulamaya geçmesinin ülkemizi ve bölgesel dengeleri nasıl etkileyeceği belirsizliğini korumaktadır. Ülkeyi yönetenlerin ise riskleri ve yeni dengeleri hesaba katıp katmadığından şüphelerimiz bulunmaktadır.

TBMM’nin bilgisi ve onayı yok ancak Dışişleri Bakanı Hakan Fidan adeta savaşa hazırlanmaktadır. Söz konusu toplantıda “Askeri kuvvet ve kabiliyetlerin konuşlandırılması” gibi çok ciddi kararlar alınmıştır. Bölge jeopolitiğine hakim askeri uzmanlarımız anlaşmayla ilgili ciddi uyarılarda bulunmaktadır.

Riyad toplantısının sonuç raporuna göre Türkiye, Pakistan ve Suudi Arabistan, kolektif savunma taahhütlerinin uygulanması ve mutabık kalınacak askeri kuvvet ve kabiliyetlerin Suudi Arabistan’a hızla konuşlandırılması konusunda karar almıştır. Bildiride bunun “ tarafların ulusal mevzuatlarına uygun olarak” yapılacağı özellikle belirtilmektedir.

Mekke Ortak Savunma Anlaşması TBMM’nin önüne gelmiş ve içeriği kamuoyuna açıklanmış bir anlaşma değildir. Buna rağmen “kolektif savunma”, “askeri entegrasyon” ve “hızlı konuşlandırma” gibi ciddi askeri yükümlülükler gündeme getirilmektedir.

Türkiye, NATO üyesi olduğu halde Rusya-Ukrayna Savaşı’nda aktif tarafsızlığını koruyabilmiştir. Şimdi Suudi Arabistan’ın güvenliği için NATO’nun 5. maddesini hatırlatan bir kolektif savunma sorumluluğuna hangi şartlarla girdiğimiz belirsizdir.

Bu sorumluluğun sınırı Suudi Arabistan topraklarının savunulması mıdır, yoksa Yemen’de Husilere karşı yürütülecek harekâta destek vermeye kadar uzanacak mıdır? Türk askerinin Yemen’de doğrudan muharebeye gireceği iddiaları doğrulanmış değildir. Ancak bu ihtimal dahi son derece risklidir.

Babülmendep Boğazı, Türkiye’nin dış ticareti ve deniz ulaştırması açısından hayati önemdedir. Husilerin Türkiye’yi hasım olarak görmeye başlaması, Kızıldeniz’de deniz ticaretimizi ve bölgesel çıkarlarımızı doğrudan etkileyecektir.

Türkiye, ağır ekonomik koşullardan geçerken, Suudi Arabistan’dan sağlanabilecek ekonomik veya mali destek uğruna Yemen’de yeni bir askeri risk üstlenmemelidir. Hele bunun sonucu ABD ve İsrail’in bölgesel stratejik yükünün bir bölümünü Türkiye’nin taşıması olacaksa çok daha dikkatli olunması gerekmektedir.

Anayasa'nın 92. maddesi açıktır. Türk askerinin yabancı ülkelere gönderilmesi TBMM'nin yetki alanında bulunmaktadır. Türk askerinin nerede, kime karşı ve hangi amaçla silah kullanacağına ancak TBMM karar verebilir.

Türkiye, Yemen'de kendisine ait olmayan bir savaşın tarafına dönüşmemelidir.

Bir başka önemli gerçek Yemen'deki ateşkes sürecidir. 2015'te başlayan Suudi Arabistan müdahalesinden sonra, Nisan 2022'de BM aracılığıyla ateşkes sağlanmış ve Suudi-Husi cephesinde yaklaşık dört yıl süren fiilî sükûnet oluşmuştur. Yeni tırmanma ise 13 Temmuz 2026'da Suudi destekli Yemen hükümet güçlerinin Sana Havalimanı'nı vurmasıyla başlamıştır. Husiler bundan sonra Suudi Arabistan'a füze ve İHA saldırılarıyla karşılık vermiştir. Dolayısıyla Türkiye neden dört yıllık sükûneti bozan tarafın yanında askeri bir sorumluluk üstlenmektedir?

Önemli bir soru da bu gelişmeden kim kazançlı çıkacaktır? Yemen'de İsrail'e karşı en sert askeri direnci gösteren ve Gazze nedeniyle Kızıldeniz cephesini açan Husilerle Türkiye'nin karşı karşıya gelmesi halinde bundan stratejik olarak kim yararlanacaktır?

Türkiye'nin Husilerle çatışması, İsrail ve ABD'nin üzerindeki bölgesel baskıyı azaltacağı muhakkaktır. O halde Mekke Anlaşması Türkiye'yi neden kendi jeopolitik çıkarlarından uzaklaştırıp ABD-İsrail ekseninin bölgesel hedefleriyle örtüşebilecek bir askeri pozisyona sürüklemektedir? Türkiye Yemen'de kendisine ait olmayan bir savaşın tarafına dönüşmemelidir.

MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA CETVELİ

1.	Müzeyyen Serkin	Adana Mv.	M. S.
2.	Kadim Durmaz	Tokat MV	K. Durmaz
3.	Engin ACTAY	İstanbul	E. Akın
4.	Mustafa Adıgüzel	Ordu	M. Adıgüzel
5.	İnan Akgün ALP	Kars Mv.	İ. Akgün
6.	Hüseyin YILDIZ	Aydın MV	H. Yıldız
7.	Gökhan KİP	Mersin	G. Kıp
8.	Deriz Demir	Ankara	D. Demir
9.	Narmin Yıldırım Koca	Hatay	N. Yıldırım
10.	GÜRSEL EROL	Elazığ	G. Erol
11.	Ahmet Baran Yayer	Edirne	A. Yayer
12.	Elif T. VALİHOĞLU	İzmir	E. Vali
13.	Ömer Fethi Güner	Niğde Mv	Ö. Güner
14.	Ali ÖZTUNG	Kahramanmaraş	A. Öztung
15.	Necdi Gündoğdu	Kırklareli	N. Gündoğdu
16.	Tüker Aker	Sulu	T. Aker
17.	Ali KARAOBA	Uşak	A. Karaoğlu
18.	Yusuf Mansur Kulu	İstanbul	Y. Kulu
19.	Ayşe BAKOĞLU	Bartın	A. Bak
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			